

SLUT FÖR I ÅR, TACK FÖR I ÅR

Nästa nummer av Veckobladet kommer inte förrän den 18 januari 2013.

Tills dess händer det en hel del så vi önskar alla skribenter och läsare

En God Jul & Ett Gott Nytt År

Som en liten present bjuder vi på en tomte från nätet med en attityd som delvis också är VB:s, rödgrön är han dessutom.

The Tomte is a Scandinavian household spirit. If treated correctly a Tomte will adopt a farmer's home and protect it from misfortune, if offended he will seek vengeance with elaborate, devastating pranks, and violent attacks on people and livestock.

LÖRDAGSMUSIK

Helgeandskyrkan

15 december kl 17

Larsåke Sjöstedt, orgel

MIDNATTSKÖREN

Onsdag 19 december ger Midnattskören sina traditionella Julkonserter i Klosterkyrkan i Lund.

Gäster i programmet är Lund International Student`s Choir

Tiden är kl 19 eller kl 21 - två konserter samma dag alltså!

Biljettpriset är 120 kr, stud. 80 kr

Biljetter fås genom Lunds Biljettbyrå, tel. 046 - 13 14 15

Fredag 21 december kl 20 blir det Sing-along variant av Julkonserterna i Vita Huset, Uardavägen i Lund

Midnattskören & Lund International Student`s Choir under ledning av Gösta Petersen

Alla får möjlighet att sjunga med i kända julvisor och även i körklassiker som Hosianna, Jul, jul strålande jul, Sions dotter mm!

Vid denna konsert går alla entréintäkter till [föreningen Shangilia](#) som stöder ett barnhem i Nairobi, Kenya som jobbar med kultur för gatubarn.

Entré 100 kr, stud. 60 kr - Biljetterna köpes vid dörren!

APARTHEID IGEN AV ANN SCHLYTER

Den Sydafrikanske solidaritetsrörelsen för Palestina är mycket aktiv och har ett brett stöd. Inte så konstigt - dom vet vad apartheid är. Nyligen reste en delegation av biskopar från de fyra största kyrkosamfundet i Sydafrika till Palestina/Israel . Tillbaka hemma publicerade de ett gemensamt uttalande (fritt översatt och förkortat):

”Som sydafrikaner kände vi det som att bli överfallna av apartheid i ett bakhåll. Vi bevittnade mängder av brott mot internationell rätt, rivningar av bostäder, diskriminerande lagsystem, den israeliska armens dagliga förödmjukelser mot palestinier, muren som hindrar dem att förflytta sig, fängslandet av palestinier till och med barn, pågående konfiskering av mark och vatten, stängning av palestinska gator och butiker, olika gångbanor för israeler och palestinier... Vad vi upplevde i östra Jerusalem och på den ockuperade Västbanken var så överväldigande att vi blev traumatiserade.”

De avslutar med att stödja ”ansvarfull” turism till det heliga landet och palestinernas folk men uppmanar samtidigt till bojkott av Israel ekonomiskt och kulturellt, ”en strategi som hjälpte oss att få slut på apartheid”.

För mer [information](#) kolla.

På den ovan nämnda adressen kan man hitta den här bilden som tydligt illustrerar skillnaden mellan att ge gåvor i Palestina förr och nu.

ÖVERGREPP OCH SOLIDARITET AV GUNNAR STENSSON

Israel hotade Palestinska myndigheten med repressalier för att tvinga den att avstå från att driva frågan om Palestina i FN. Trots detta drev Abbas igenom den framgångsrika omröstningen. Israel vägrade då att betala ut de hundra miljoner i tullavgifter som tillhör palestinierna. Jag skrev i förra VB att Israel gjorde det för att ”jävlas”.

Konsekvensen blev att arabstaterna enades om att betala 100 miljoner dollar i månaden till Palestina för att hjälpa president Abbas regering att hantera den ekonomiska kris som orsakades av det israeliska tillgreppet. Palestina går starkt ut ur detta försök till trakasserier. Och Israel blir alltmer isolerat.

VÄDERLÄGET OCH INDUSTRIPOLITIKEN AV LUCIFER

Ett av de vanligaste klagomålen här i stan är att här inte är några riktiga vintrar.

– Det är annat uppe i Småland säger lundabon, där är det riktig vinter med snöhöljda granar och metervis med snö. Det är inte så lätt att svara, när man själv är uppfödd i och gillar dimmig november med lite blåst och regn eller den sortens fantastiska, ljumma december som kan uppträda vissa år.

Aldrig nöjda!

Det lustiga är nu att när det blir så kallt och snöigt som i år så hör man inga glädjeutrop. Några borde man väl ha kunnat vänta sig? I stället är det vanliga gnället, inte sällan riktat mot den kommunala snöröjningen. Jag tycker en liten köldknäpp som den här skulle kunna fungera pedagogiskt: Det är så här det är när det blir lite mellansvensk normalvinter. Kom ihåg det till ett annat år när vi åter välsignas med den ordinarie skånska vintern!

Möt våren i Cannes

Blir det för jobbigt i snömodden kan man i stället vända sig till sydligare nejder. Det gör några av kommunens medlemmar av den politiska klassen. De tänker möta våren i Cannes i mitten av mars och där låtsas som om de säljer Lund som plats för investeringar och fastighetsköp. Tre från majoriteten och två från oppositionen – de båda senare är Anders Almgren och Björn Abelson. De brukar i debatter framträda som om de är engagerade i miljöfrågor, men det märks inte precis i deras ställningstaganden för motorvägsavfarter m.m. Jag skulle lita mer på dem mer om de tog tåget ner – det är en fin resa och det blir billigare också om man tar det via ett tågfluffarkort. Kommunen har ju ont om pengar och man måste inte ha ryggsäck. Man kan väl inte hoppas att borgarna tar tåget, men det minsta de kan göra är väl att klimatkompensera för sin flygresor och det ser vi fram mot. Men det är klart att en statsman som Mats Helmfrid måste få flyga. Karin Svensson-Smith är sur i torsdagens Sydsvenska över att inte hon får åka, och visst, det är jag också för min del. När resenärerna kommer hem ska det bli spännande att höra hur det har gått med deras marknadsföring av Lund. Det kostar ca en halv miljon så något ska det väl komma ut av det.

Ett bedrägeri

Men låt oss sluta med allvarligare saker. I tisdags, i skymundan beslöt sig riksdagen för att satsa på ett nytt stridsflygplan, Gripen E. Det har namnet gemensamt med gamla JAS, men det är helt ombyggt och flera meter längre. Det är viktigt för det svenska försvaret att vi köper sådär 80 plan, dvs. vi låter det vara om inte Schweiz också köper det, på något sätt blir det mindre viktigt för försvaret då. Detta föranleder mig att göra något som aldrig förr har förekommit i denna spalt. Jag ska citera den försvarsvänliga Expressen, i en ledare från i dag torsdag: ” Socialdemokraterna har varit kritiska till en del av hemlighetsmakeriet, men vek snabbt ner sig eftersom deras lojalitet med försvarsindustrin ändå är större än omsorgen om den öppna demokratiska processen.

För svenskt försvar är affären förödande. Nedskränningarna som till stor del ska finansiera köpen riskerar att bryta ner de sista spillrorna av försvarsförmågan. I ett läge när försvaret inte har förmåga att bemanna sina förband, eller flyga sina plan, är satsningen oförsvarlig.”

Jo, det är självklart att det här handlar om Saab i Linköping som värnas av såväl S som Wallenberg. S-ledaren Löfvén har gamla rötter i försvarsindustrin, men det är inte det hänger på. Det handlar om att man är beredd att göra vad som helst för att gynna några klassiska grenar av verkstadsindustrin, må det var försvar eller något annat. En oppositionsledare liksom en regeringschef har som en av sina främsta uppgifter att verka för det som är bra för landet. Det är inte den här historien, där nu ytterligare 40-60 plan ska stå och trängas i bergrummen med det bortåt 100 JAS-ar som redan står där och väntar på att bli gamla. Nä visst, de ska ju säljas, Till lågpris!

Sverige behöver avsätta pengar till försvaret, inte till Saab. Och för de som brukar säga att det kommer så mycket civila nyttigheter ur militärprojekten kan man bara säga att det kan komma ännu bättre nyttigheter ur civila projekt. De gamla tandemparen Televerket-Ericsson, Vattenfall-Asea, Nohab-SJ m. fl. var nyttiga i sig, lönsamma för alla inblandade och resulterade i mycken teknisk förnyelse. Av tandemparen återstår nu bara SAAB-Flygvapnet och det var den minst lyckade. Sluta kasta pengarna i Stångån!

Sista ordet är inte sagt (Det ska sägas av Schweiz!) och jag hoppas att S ändrar sig och att V tar bladet från munnen. Men vi kommer väl bara att få höra att vi är försvarsfientliga.

Men för all del, God jul och Gott Nytt År. Vi hörs,

SVERIGE I TIDEN AV GUNNAR STENSSON

Amour

En aktuell svensk debatt handlar om anhörigvården av gamla. Sverige lär ha 100 000 anhörigvårdare. Hanekes film Amour beskriver utan att väja anhörigvård i livets slutskede. Vi är många för vilka detta tema blir alltmer aktuellt. Det är svårt att vara vårdare och svårt att vara vårdad. Att se filmen innebär att utsätta sig för insikten om en existentiell situation som nästan ingen kommer att undgå. Det är en smärtsam upplevelse. Många kan ha bruk för den upplevelsen, men inte alla, inte alltid.

Den nyliberala valfrihetsskolan raserar kunskapssamhället

Ingen har väl missat Sydsvenskans grafiska beskrivning av hur svenska skolbarns läskunnighet rasar (en brant sluttande, fet, röd linje från 2001 till 2011) eller hur deras matematikkunskaper försämras jämfört med barn i andra länder. Skolverket presenterade i tisdags mätningarna PIRLS och TIMSS. De är lätt tillgängliga på nätet. Ta del av dem! Följ debatten mellan överslätare och kritiker. Sydsvenskan hör sedan ett bra tag till kritikerna.

Jag kan nöja mig med att citera ur huvudledaren: "Undersökningarna visar att skolan misslyckas med sitt kompensatoriska uppdrag. Elever med fördelaktig social bakgrund presterar bättre i samtliga undersökta ämnen. Den trenden lär inte dämpas av att regeringen låter dem som har råd köpa avdragsgill läxhjälp till elever i både grund- och gymnasieskola."

Den nyliberala valfrihetsskolan är ett fiasko, en ständigt förvärrad katastrof.

GRUVBOOM UTAN SOCIAL OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET AV GUNNAR STENSSON

"Gruvor är för Sverige vad oljan är för Norge", Fredrik Reinfeldt.

Som Wijkman och Rockström påpekar i sin bok "Bankrupting Nature" (se förra numret av VB) är jordens mineraltillgångar liksom många andra naturresurser ändliga. Det är nödvändigt att använda dem ekonomiskt. I vad författarna kallar "en cyklisk ekonomi" måste vi satsa på produkter med lång hållbarhet och återvinningsmöjlighet. Vi behöver en långsiktig politik där sociala och miljömässiga mål prioriteras.

Sverige upplever nu en gruvboom. Investmentbanken Goldman Sachs betraktar Sverige och Norden som en ny världsregion för gruvnäring.

Men hur hanterar regeringen situationen? SGU, Sveriges geologiska undersökning, kartlägger alla mineralfyndigheter. Ett gruvbolag behöver bara kontakta SGU för att få veta var det finns guldfyndigheter. Det är rena Klondyke. SGU:s kunskapsbank har kostat svenska skattebetalare fem miljarder kronor att bygga upp. Staten bygger infrastruktur för gruvbolagen i form av vägar och järnvägar.

Gruvbolagen betalar en halv promille av sina intäkter för mineralerna i avgift till svenska staten för rätten att äga dem. Det ger staten en årsinkomst på 350 000 kronor per år.

Utländska gruvbolag har alltså nästan gratis tillgång till mineraler som järnmalm, koppar, nickel, zink, guld och grafit och för ut värden på tusentals miljarder.

Regeringen jublar. I Norrbotten uppstår tusentals nya arbetstillfällen. Höga löner betalas. Problemet är att arbetslön och skattepengar liksom bostäder och social service ofta hamnar på annan ort än gruvorten och inte leder till något långsiktigt samhällsbygge eftersom en stor del av arbetskraften är pendlare som varken bor, konsumerar eller skattar i orten. När gruvboomen är över efter 20 år står gruvsamhället där med förstörda landområden och bortskänkta mineraltillgångar. Jordbruk, skogsbruk, rennäring och besöksnäring har för all framtid förlorat möjligheten till existens. Samhällsservicen upphör. Miljöproblemen består.

Den 3 december brast en damm i Finland och stora mängder giftiga tungmetaller läckte ut. I Stockholm protesterade omkring 500 människor i nätverket ”Stoppa Gruvan i Rönnbäcken” den 17 november. Miljöminister Lena Ek, C, hörde inte av sig och inte heller någon annan från miljödepartementet.

Vi känner igen fenomenet. Så hanteras koppargruvorna i Chile. Så hanteras mineralrika områden i Sydafrika, Etiopien, Sudan och på många andra håll.

I en debattartikel påpekar Niclas Ihrén och Martin Hallberg, som tidigare varit verksam i UD och haft FN-uppdrag i Etiopien, att gruvsatsningen kan stjälpa mer än hjälpa. ”Det är anmärkningsvärt att inte regeringen satsar mer för att främja och utveckla arbetet med just social och miljömässig hållbarhet i utvinningen och stödja bolagen i detta viktiga arbete, inte minst med tanke på att många är utländskt ägda och därigenom har mindre incitament att tänka långsiktigt än nationella aktörer.”

Kampen för en hållbar, social och miljöanpassad gruvdrift är lika viktig som kampen för den goda jorden i Skåne. Kampen samordnas av nätverket ”Budkavlen” som representerar arbetsgruppen Bevara fjällmarken, Urbergsgruppen, Aktion Rädda Vättern, Ojnareskogen, Inga gruvor Jokkmokk och Naturskyddsföreningen Gotland.

Källa: debattserie i Svenska Dagbladet 2/8-7/12.

DET GÅR NOG ÅT HELVETE AV SVEN-HUGO MATTSSON

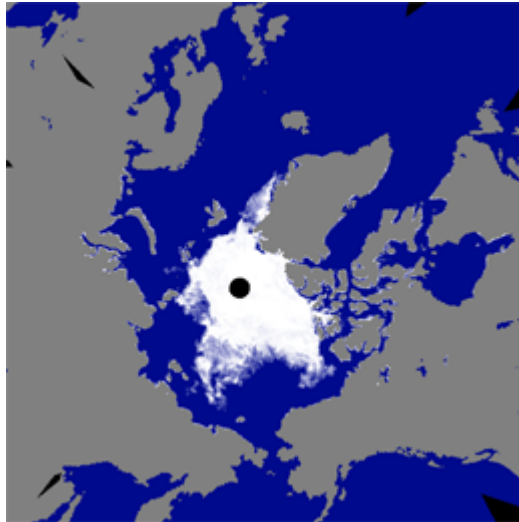
Jag gör bedömningen att vi inte kommer att klara utmaningen i klimatfrågan, att det nog går åt helvete! Min prognos bygger på god statistik och fysiska lagar. Den bygger också på oviljan

att politiskt göra något. Den bygger på att världens länder knappast kommer att komma överens. De rika gör otillräckligt och de fattiga länderna har all moralisk rätt att komma upp till vår levnadsstandard, att det sen är omöjligt är en annan fråga.

Vi vet

Min prognos utgår från att klotet redan värmts upp en grad under den korta tid industrialismen funnits. En grad är en extrem höjning. Vi ser redan nu, för den som inte tror på ovanstående, det bygger trots allt på statistik, med blotta ögat vintrar som drar sig allt längre norrut (sic). Sen länge vet vi att glaciärerna vid Kebnekaise drar sig bakåt.

Ishavet är snart isfritt på somrarna och Grönland is har börjat smälta. Grönlands is skulle höja havsnivån dramatiskt Vi ser allt fler orkaner, bränder och översvämningar. Vi vet att växthusgaserna lägger sig i atmosfären och ger just växthuseffekt. Vi vet att det finns minst lika mycket koldioxidbaserad energi kvar i planetens inandöme och vi vet att allt kommer att grävas upp. Länderna kring Ishavet är redan på språng för att få så stor bit av kakan som är möjligt. I Kanada gräver man redan upp oljesand trots att den är dyrare att utvinna och mycket smutsigare än vanlig olja. Över tiden konsumerar vi allt mer animalier genom djurfabriker.

Världsbanken

Som en bekräftelse på detta kom världsbanken med en prognos där man tror att planeten kommer att värmas upp fyra grader inom 50 år. Fyra grader kommer på sikt att innebära att all landbaserad is smälter. Det kommer att innebära flera meter havsnivåhöjning och att väldiga mängder jordbruksmark försvinner och att människor blir tvungna att dra sig högre upp. I Skåne innebär det att Söderslätt och Kristianstadsslätten läggs under vatten. Omställningen kommer att dra stora resurser och konkurrera med de medel som kommer att behövas för omställning. Vi kommer att se klimatflyktingar och krig. Att det blir krig om de minskande resurserna är ingen konstig prognos, det ser vi redan nu med framförallt USA:s imperialism. Även Kina håller nu på att säkra marknader utanför sitt eget land, framförallt i Afrika.

Omedvetenheten

Det som är förvånande är hur nyheten om världsbankens prognos bemöts. Om viljan funnits att göra något åt vår utmaning hade statsministern trätt fram och sagt att vi nu måste öka takten i omställningen och tagit fram många miljarder för detta. I Sverige är det snarast

tvärtom, här tror man att det finns miljöbilar och subventionerar dessa. Regeringen borde gå ut med information till alla hushåll om vad som håller på att hända, något slags, utan att jämföra olika frågor, ”om detta må vi berätta”

I Sverige minskar växthusgasutsläppen över tiden, det är bra och är väl ett betyg på att satsningen på förnybar energi ger resultat. Men man skall komma ihåg, i det globala perspektivet, att den förnybara energin inte ens kompenserar ökningen av utsläppen. Man skall komma ihåg att den förnybara energin, än så länge, är en plutt i det stora hela. Det är också tveksamt om det går att producera så mycket förnybar energi att det räcker för att hålla den levnadsstandard planetens invånare nu har i snitt. Att skapa ny energi, förnybar, kräver ju dessutom resurser som knappast finns. Tillväxten tid är helt enkelt förbi, ändå utgår politiken från att vi måste ha tillväxt. I Sverige planerar de flesta kommuner för att växa, i Lund planerar vi för två forskningsanläggningar och en jättestadsdel på god jordbruksmark. Vi bygger ständigt nya vägar, avfarter och p-hus. Jag noterar, i insändare från Miljöpartiet, att det planeras för en ny Norra ring och tre p-hus med ca 1500 platser vid Brunnsög.

Pessimist

Kan jag då betecknas som pessimist med ovanstående förfärliga bild och prognos. Tja, det kan man väl, men då är jag i gott sällskap med meteorologen som lägger ut en klass 3 varnings när ett oväder drar in över vårt land, med stor nederbörd och orkanstyrkor. Men man kan väl också säga att det är bra att vi har prognoser om vädret så vi hinner förbereda oss när ovädet är på gång in. En annan fråga att ställas: är Anders Borg optimist då han för ett par månader sedan spådde en rejält minskad arbetslöshet i framtiden? Frågan är om det inte hade varit bättre med en finansminister som hade sett vad vi andra ser i verkligheten. En finansminister som satsat på jobbskapande åtgärder för omställning istället för skattesänkningar och slagit två flugor i en smäll.

EU: TVÅ ÖGONBLICK I DESS HISTORIA AV GUNNAR STENSSON

I måndags utdelade den norska nobelkommittén Nobels Fredspris till EU. I ceremonin deltog Tysklands förbundskansler Angela Merkel och Frankrikes premiärminister Francois Hollande. De hälsades med ovationer och apostroferades som levande exempel på hur EU skapat fred efter två förödande världskrig.

Deras föregångare förbundskansler Konrad Adenauer och premiärminister Guy Mollet lade för 55 år sedan grunden till EEC som senare utvecklades till EU. Men varför skedde det och hur gick det till?

Bakgrunden var Suezkriget hösten 1956. Storbritannien, Frankrike och Israel överföll plötsligt Egypten som hade nationaliserat Suezkanalen.

Anfallet genomfördes bakom ryggen på USA, som befann sig i akut konflikt med Sovjetunionen i samband med Ungernkrisen. Det var en av det kalla krigets avgörande situationer. Man kan konstatera att den slutade genom att USA svek demokraterna i Ungern för att undvika krig med Sovjet. Världen och Europas delning var ett bekräftat faktum

Tack vare den svenska radioreportern Kurt Andersson, som på skånska rapporterade direkt från Wien de där ödesdigra dagarna, var svenskarna mycket engagerade i det ungerska folkets

kamp för demokrati och nationellt oberoende. En ström av flyktingar från Ungern blev väl mottagna i Sverige efter krisen.

Jag minns mycket väl hur jag liksom hela den svenska opinionen reagerade med indignation mot att de två europeiska kolonialmakterna tillsammans med Israel utnyttjade den livsavgörande konflikten i Ungern för att i smyg främja sina begränsade syften i Afrika.

USA:s president Eisenhower tvingade med ett ultimatum de tre angriparna att avbryta invasionen. Storbritanniens utrikesminister Antony Eden avgick och det brittiska imperiet anpassade sig till sin nya roll som USA:s satellit.

Först 1967 kunde Israel förverkliga sina intentioner i sexdagarskriget. Det genomfördes i form av ett blixtkrig för att ingen skulle hinna ingripa.

USA åtnjöt 1956 respekt i hela världen. Europa med sina rasistiska och misslyckade kolonialkrig i Indokina och Afrika framstod som destruktivt, men lyckligtvis betydelselöst i större sammanhang.

Det var något som européerna och särskilt fransmännen inte var beredda att acceptera.

Västtysklands Konrad Adenauer, tidigare hög nazistisk byråkrat, var kanske under ytan den drivande bakom det europeiska projektet. Västtyskland var 1956 alltjämt Europas paria. Adenauer framförde tanken att endast ett enat Europa kunde återvinna Europas globala inflytande och bli en jämlik medspelare till USA och Sovjetunionen. 1900-talets dödsfiender Västtyskland och Frankrike måste ta det avgörande initiativet för att en europeisk union skulle bildas. Så föddes tanken på EEC - EU.

Den viktigaste anledningen till upprättandet av den europeiska enheten var inte fredslängtan utan en reaktion mot Europas tillbakagång som blivit uppenbar genom Nassers nationalisering av Suezkanalen, Frankrikes nederlag mot Ho Chi Minhs befrielse rörelse i Indokina och det blodiga kriget mot FLN i Algeriet. För Västtyskland betydde EEC att landet återfick sin plats i den europeiska gemenskapen.

”Låt oss resa en staty av general Nasser, mannen som enade Europa.” skämtade fransmannen Luis Armand, ledande fransk politiker med ansvar för den franska Sahara-regionen, när Rom-fördraget undertecknades 25 mars 1957

Det vore nog riktigare att säga att president Eisenhower enade Europa genom att med sitt ultimatum i ett slag sopa bort de europeiska ländernas stormaktsillusioner.

I mars 1957 då Rom-fördraget undertecknades körde jag samman timmer i den snötäckta småländska skogen med nordsvensken Silva. Jag ägnade inte Romfördraget många tankar.

Vid den högtidliga ceremonin i Oslo 2012 skymtar Adenauer som ett spöke bakom Merkel

och Mollet bakom Hollande.

EU blev annorlunda än grundarna hade tänkt sig. Idag är unionen kanske framför allt viktig för sin roll i den till synes hopplösa globala miljöpolitiken. Just när jag skriver detta meddelas att EU enats om en bankunion. En svettig Anders Borg skymtar i tv.

SYDAFRIKANSK PALESTINA-SATIR AV GÖRAN PERSSON

När jag följde länken som Ann Schlyter tipsade om i sin artikel så hittade jag "Cartoons by Zapiro. Some of the cartoons that Zapiro, South African's acclaimed satirist, has done on Palestine-Israel. They have appeared in the Sowetan, Sunday Times, Mercury and elsewhere."

Titta gärna själv på [sidan](#), det fanns många bra satirer där, nedan följer två smakprov.

